

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Προς τους Υπουργούς Προστασίας του Πολίτη, Τουρισμού, Πολιτισμού
και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**

27.7.2026

**Θέμα: Ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για την πάταξη των παράνομων
ξεναγήσεων και την ουσιαστική εφαρμογή του Ν. 5121/2024.**

Η βουλευτής Αχαΐας Σία Αναγνωστοπούλου καταθέτει ως αναφορά την εξώδικη κλήση-διαμαρτυρία του Σωματίου Επαγγελματιών Ξεναγών Κρήτης & Σαντορίνης, μέσω της οποίας εκφράζονται τα οξυμένα και χρονίζοντα προβλήματα που απειλούν την επιβίωση των διπλωματούχων επαγγελματιών ξεναγών, εξαιτίας της ανεξέλεγκτης δράσης παράνομων ξεναγών στην Κρήτη, τη Σαντορίνη και σε ολόκληρη την επικράτεια. Ειδικότερα, το Σωματείο καταγγέλλει ότι άτομα στερούμενα των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων —χωρίς δίπλωμα Σχολής Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού, αντίστοιχο πτυχίο ΑΕΙ ή άδεια άσκησης επαγγέλματος— αντιποιοούνται συστηματικά την ιδιότητα του ξεναγού. Τα εν λόγω άτομα οργανώνουν εκδρομές, διενεργούν περιηγήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και ιστορικούς τόπους, ενώ παράλληλα διαφημίζουν παράνομα τις υπηρεσίες τους στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συχνά υπό το πρόσχημα των δήθεν «free tours» με προσχηματικά υποχρεωτικό φιλοδώρημα, παραβιάζοντας ευθέως τα άρθρα 34 και 35 του Ν. 5121/2024. Η κατάσταση επιδεινώνεται από τη σοβαρή υποστελέχωση των αρμόδιων ελεγκτικών μηχανισμών, όπως της Τουριστικής Αστυνομίας και των κατά τόπους Περιφερειακών Υπηρεσιών Τουρισμού. Αποτέλεσμα της γραφειοκρατικής αγκύλωσης και της απουσίας επαρκούς προσωπικού είναι να μην επιβάλλονται ούτε να εισπράττονται τα προβλεπόμενα από το άρθρο 40 του Ν. 5121/2024 διοικητικά πρόστιμα, γεγονός που εδραιώνει ένα καθεστώς ατιμωρησίας. Η ανεξέλεγκτη αυτή παραοικονομία προκαλεί τεράστια οικονομική ζημία στα δημόσια ταμεία λόγω φοροδιαφυγής, συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό σε βάρος των νόμιμα φορολογούμενων ξεναγών, ενώ παράλληλα εγκυμονεί κινδύνους για την ασφάλεια των τουριστών και υποβαθμίζει την ποιότητα του εθνικού τουριστικού προϊόντος και την ιστορική προβολή της χώρας.

Επισυνάπτεται η σχετική επιστολή.

**Παρακαλούμε για την άμεση εξέταση της Αναφοράς μετά της επιστολής,
για την απάντηση και την ενημέρωσή μας σχετικά με τις ενέργειές σας.**

Η καταθέτουσα βουλευτής

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

ΕΞΩΔΙΚΗ ΚΛΗΣΗ - ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Του **Σωματείου Επαγγελματιών Ξεναγών Κρήτης & Σαντορίνης**, το οποίο εδρεύει στο Ηράκλειο Κρήτης επί της Λ. Δημοκρατίας αρ.10, με Α.Φ.Μ. 099782006, Δ.Ο.Υ Ηρακλείου Κρήτης και εκπροσωπείται νόμιμα από την Πρόεδρό του Ελένη Σαμαριτάκη.

ΠΡΟΣ ΓΝΩΣΗ :

1. Του Υπουργείου Τουρισμού, το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, επί της Λεωφόρου Αμαλίας 12, όπως νομίμως εκπροσωπείται.
2. Του Υπουργείου Πολιτισμού, το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Μπουμπουλίνας 20-22, όπως νομίμως εκπροσωπείται.
3. Του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Νίκης 5-7, Σύνταγμα, όπως νομίμως εκπροσωπείται.
4. Του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, το οποίο εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Π. Κανελλοπούλου 4, όπως νομίμως εκπροσωπείται.
5. Της Τουριστικής Αστυνομίας Ηρακλείου, η οποία εδρεύει στη Ν. Αλικαρνασσό Ηρακλείου, επί της οδού Αγ. Αρτεμίου 1.
6. Της Τουριστικής Αστυνομίας Χανίων, η οποία εδρεύει στη Λεωφόρο Ηρακλείου 23 στα Χανιά.
7. Της Τουριστικής Αστυνομίας Ρεθύμνου, η οποία εδρεύει στην οδό Σοφοκλή Βενιζέλου (κτίριο Ε.Ο.Τ).
8. Της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λασιθίου, η οποία εδρεύει στην οδό Τζορτάνο Μπρούνο στον Άγιο Νικόλαο.
9. Της Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού, η οποία εδρεύει στο Ηράκλειο, επί της οδού Πάπα Αλεξάνδρου 16.
10. Του Κ. Εισαγγελέα Πρωτοδικών Ηρακλείου.

Είμαστε αναγνωρισμένο Σωματείο διπλωματούχων, επαγγελματιών Ξεναγών και δραστηριοποιούμαστε κυρίως στην ευρύτερη περιοχή της Κρήτης και της Σαντορίνης.

Αντιμετωπίζουμε, ωστόσο, τεράστια προβλήματα που απειλούν την επιβίωση των επαγγελματιών του κλάδου και σχετίζονται, κατά κύριο λόγο, με την προβλεπόμενη από τον νόμο προστασία του επαγγέλματος του ξεναγού.

Εξαιτίας της ανεπάρκειας των σχετικών νομικών διατάξεων και των δυσκολιών εφαρμογής τους από τους αρμόδιους φορείς, παράνομοι, χωρίς τυπικά ή ουσιαστικά προσόντα, καταπατούν καθημερινά και ανεμπόδιστα τις διατάξεις του Νόμου και ειδικότερα των άρθρων 34, 35 του Ν. 5121/2024. Οργανώνουν εκδρομές και περιηγήσεις, διενεργούν ξεναγήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και ιστορικούς τόπους, εξαπατούν τους επισκέπτες, φοροδιαφεύγουν, βλάπτουν ενίοτε ηθικά, πολιτιστικά, και πολιτικά τη χώρα, με μοναδικό στόχο το ανεξέλεγκτο οικονομικό κέρδος.

Το ζήτημα των παράνομων ξεναγήσεων, τόσο στην Κρήτη όσο και στις υπόλοιπες τουριστικές περιοχές της χώρας, έχει αναδειχθεί με άρθρα και ρεπορτάζ στο παρελθόν. Το πρόβλημα, ωστόσο, δεν αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά, κατά συνέπεια το φαινόμενο γιγαντώνεται. Οι αρμόδιοι φορείς, εγκλωβισμένοι σε γραφειοκρατικές και χρονοβόρες διαδικασίες αδυνατούν να καταστείλουν την παρανομία, η ατιμωρησία μετατρέπεται σε καθεστώς με αποτέλεσμα να πλήττονται καίρια και καταλυτικά τα επαγγελματικά μας συμφέροντα, ενώ η παραοικονομία κυριολεκτικά ανθεί.

Ως επαγγελματίες διπλωματούχοι ξεναγοί σπουδάσαμε ένα νομικά κατοχυρωμένο επάγγελμα που διέπεται από συγκεκριμένους νόμους, κανόνες και διατάξεις. Εξασκούμε με αγάπη το επάγγελμα μας, ένα επάγγελμα απαιτητικό, με μεγάλο βάρος και ευθύνη καθώς “κουβαλάει”

την ίδια την Ελλάδα μέσα του· τον πολιτισμό της, την ιστορία της, τα ήθη και τα έθιμα των ανθρώπων της, την εικόνα της συνολικά.

Όλοι εμείς, οι διαπιστευμένοι ξεναγοί, εκπαιδευόμαστε, γιατί, και πολύ σωστά, το κράτος θεωρεί την εκπαίδευση, τις γνώσεις, την τεχνική, κομμάτια της άρτιας και ολοκληρωμένης παρουσίασης της χώρας μας στους επισκέπτες της. Εξάλλου, η εκπαίδευση του ξεναγού στην Ελλάδα θεωρείται πρότυπο κατάρτισης επαγγελματιών του τουρισμού και έχει αναγνωριστεί πολλάκις ως τέτοια σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Παράλληλα, η διά βίου μάθηση, όπως και η συνεχής βελτίωση του γνωστικού επιπέδου και των δεξιοτήτων του επαγγελματία ξεναγού είναι στόχοι που επιδιώκουν τα Σωματεία Επαγγελματιών Ξεναγών σε όλη την επικράτεια καθώς συνιστούν το απαραίτητο εκέγγυο και προϋπόθεση για την παροχή ποιοτικά αναβαθμισμένων υπηρεσιών.

Οι παράνομοι ξεναγοί, ημεδαποί και αλλοδαποί, προβαίνουν σε ξεναγήσεις με μοναδικό σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους οικονομικό όφελος, παραβιάζοντας σφόδρα τις διατάξεις του Ν. 5121/2024, οι οποίες οριοθετούν ρητά και με σαφήνεια το νομοθετικό πλαίσιο της προστασίας και της θωράκισης της ιδιότητάς μας έναντι τρίτων προσώπων που αντιποιούν την ιδιότητα του επαγγελματία ξεναγού. Τα άτομα αυτά ουδέποτε φοίτησαν σε Σχολές Ξεναγών, συνεπώς δεν είναι κάτοχοι του προβλεπόμενου για την άσκηση του επαγγέλματος διπλώματος της Σχολής ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού, δεν είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ με αντίστοιχη κατάρτιση για την απόκτηση άδειας ασκήσεως του συγκεκριμένου επαγγέλματος, δεν έχουν αποκτήσει επαγγελματικά δικαιώματα ξεναγού σε κάποιο άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., κατά συνέπεια, δεν πληρούν τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία προϋποθέσεις.

Με την ανοχή της πολιτείας ευτελίζουν με περίσσιο θράσος και ανεπάρκεια έναν από τους πιο νευραλγικούς τομείς του τουρισμού, τον οποίο το κράτος οφείλει στρατηγικά να θωρακίσει, αλλά και να προστατεύσει επαρκώς.

Ο επαγγελματίας ξεναγός αφηγείται και παρουσιάζει, συνδέει το χθες με το σήμερα, επικοινωνεί τον πολιτισμό, την ιστορία μα και τον πόνο, το φως και το σκοτάδι, το κάλλος, τον ξεσηκωμό αλλά και τον ξεριζωμό, την ανδρεία, την πίστη και το ήθος του λαού μας.

Ο επαγγελματίας ξεναγός, πρεσβευτής και κοινωνός συνάμα, συναναστρέφεται τον επισκέπτη, βιώνει την εμπειρία του, μοιράζεται τις εντυπώσεις, ακούει τα παράπονά του. Τοποθετεί τα κακώς κείμενα στη σωστή τους διάσταση. Αναδεικνύει τι πραγματικά σημαίνει Ελλάδα, φιλοξενία, πολιτισμός, ακόμα και όταν αντιμετωπίζει αγένεια, αδιαφορία ή και αμάθεια.

Το επάγγελμά μας είναι κυρίως εποχιακό, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δουλέψουμε σκληρά κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου για να μπορέσουμε να ζήσουμε εμείς και οι οικογένειές μας. Αρκετοί από εμάς, επιλέγουν να μετακινούνται συνεχώς κατά τη διάρκεια του χρόνου προκειμένου να αντιμετωπίσουν την οικονομική ανασφάλεια που προκύπτει από τη σύντομη διάρκεια της τουριστικής περιόδου σε πολλές περιοχές της χώρας.

Τα ωράρια εργασίας είναι συχνά εξαντλητικά καθώς οι περισσότερες περιηγήσεις εκτείνονται πέραν του οκταώρου και μάλιστα σε εξαιρετικά σκληρές και αντίξοες καιρικές συνθήκες.

Από την άλλη, και αυτό είναι που κρατάει τους περισσότερους στο επάγγελμα, μέσα από το αφήγημα του ξεναγού γεννιέται ο θαυμασμός στα μάτια των επισκεπτών, το δέος για την ιστορία, την απίστευτη κληρονομιά, την ομορφιά αυτής της τόσο μικρής, εντούτοις τόσο μοναδικής χώρας.

Και όμως, αυτό το τόσο σημαντικό, τόσο κομβικό για την ποιότητα του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος, τόσο καθοριστικό για την εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό λειτούργημα, οι αρμόδιοι εποπτεύοντες φορείς δεν το προστατεύουν επαρκώς, το παραδίδουν ουσιαστικά στα

χέρια ατόμων άσχετων με το αντικείμενο, ατόμων που ούτε στο ελάχιστο πληρούν τις προβλεπόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις.

Γιατί πολύ απλά, όλοι στην Ελλάδα, θεωρούν ότι μπορούν να γίνουν ξεναγοί. Γιατί μπορούν να ασκούν καθήκοντα ξεναγού χωρίς δίπλωμα και άδεια. Γιατί εκτελούν πάρεργο προσφέροντας μαύρη εργασία εις βάρος όσων νόμιμα βιοπορίζονται από το επάγγελμα αυτό. Γιατί βασιλεύει η ατιμωρησία. Γιατί το κράτος δεν λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα θωράκισης του επαγγελματία. Γιατί ουσιαστικά όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στον τουρισμό αδιαφορούν. Ένα επάγγελμα τόσο ουσιαστικό, όσο και σημαντικό, απαξιώνεται καθημερινά και διαρκώς.

Εκατοντάδες “αυτόκλητοι” ξεναγοί, διαφημίζουν παράνομα μέσα από το διαδίκτυο υπηρεσίες για τις οποίες δεν έχουν αντίστοιχη άδεια, προσφέρουν περιηγήσεις, με το αζημίωτο φυσικά, σε ανυποψίαστους τουρίστες που δεν μπορούν να διανοηθούν ότι σε μια ευρωπαϊκή χώρα μπορεί να συντελείται τέτοια παρανομία. Αλλοδαποί και ντόπιοι, δήθεν "ξεναγοί", χωρίς δίπλωμα ή αντίστοιχο πτυχίο, χωρίς άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος, χωρίς επάρκεια και λοιπά τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, με ελάχιστη γνώση ξένων γλωσσών, με ελάχιστες έως ανύπαρκτες γνώσεις και κατάρτιση, ξεναγούν τους επισκέπτες - πελάτες τους με μοναδικό σκοπό το κέρδος, χωρίς να παρέχουν - έστω υποτυπώδεις - υπηρεσίες ξενάγησης.

Κοινή συνισταμένη όλων αυτών των παράνομων δραστηριοτήτων : η έλλειψη αποτελεσματικών και ουσιαστικών ελέγχων εκ μέρους των αρμόδιων εποπτικών οργάνων. Τις αγκυλώσεις στην προβλεπόμενη από τον νόμο διαδικασία βεβαίωσης της παράβασης ακολουθεί η ολιγωρία στην επιβολή κυρώσεων, παρ' όλο που τα προβλεπόμενα πρόστιμα είναι υψηλά και φτάνουν, σε περίπτωση υποτροπής, το ύψος των 5.000 ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 40 Ν. 5121/2024. Κατά κύριο λόγο αυτό συμβαίνει διότι απλούστατα δεν υπάρχει προσωπικό για τη διενέργεια ελέγχων. Όταν, για παράδειγμα, καταγγέλλονται περιστατικά παρανομίας στην τουριστική αστυνομία – η οποία οφείλουμε να τονίσουμε

αναγνωρίζει τη σοβαρότητα του θέματος και προσπαθεί να συνδράμει με τα ελάχιστα μέσα που διαθέτει – οι κατά τόπους υπηρεσίες στην Κρήτη προσπαθούν να ανταποκριθούν, ωστόσο είναι άκρως υποστελεχωμένες και με περιορισμένης εμβέλειας δικαιοδοσία, ανήμπορες στην ουσία να επιβάλλουν κυρώσεις. Περιορίζονται στη σύνταξη αναφορών για τα περιστατικά που βεβαιώνονται, οι οποίες στη συνέχεια προωθούνται στην Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού (ΠΥΤ), καθ' ύλην αρμόδια για τη διερεύνηση των περιστατικών και την επιβολή των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία κυρώσεων. Η ΠΥΤ, ωστόσο, είναι ομοίως άκρως υποστελεχωμένη ενώ η διαδικασία που ακολουθείται χρονοβόρα και γραφειοκρατική με αποτέλεσμα να μην υφίσταται ουσιαστικός έλεγχος της παρανομίας, να μην επιβάλλονται κυρώσεις, να μην εισπράττονται τα πρόστιμα. Στην Κρήτη, οι παράνομοι δραστηριοποιούνται κανονικά, δίπλα σε εμάς, τους πιστοποιημένους, νόμιμους ξεναγούς.

Οι παράνομοι ξεναγοί, προβαίνουν σε αντιποίηση επαγγέλματος. Δηλαδή, προσποιούνται ότι φέρουν επαγγελματική ιδιότητα την οποία δεν έχουν. Πολύ απλά, παραβιάζουν ευθαρσώς τον νόμο καθώς δεν ελέγχονται για την τήρηση των σχετικών διατάξεων και δρουν σε βάρος όλων, των πιστοποιημένων διπλωματούχων ξεναγών, της εθνικής οικονομίας, σε βάρος του τουρισμού συνολικά, καθώς παρέχουν χαμηλότερου επιπέδου υπηρεσίες με μοναδικό κίνητρο το παράνομο κέρδος από αυτές. Οι παράνομοι ξεναγοί εργάζονται "μαύρα". Για τον απλό λόγο ότι δεν μπορούν, ακόμα και να θέλουν, να δηλώσουν έσοδο από παράνομη εργασία. Οι επαγγελματίες ξεναγοί, φορολογούνται, και μάλιστα με υψηλούς συντελεστές, για την εργασία τους. Επομένως το κράτος χάνει διπλά. Τις εισφορές μας από το χαμένο μεροκάματο, και τις χαμένες εισφορές του παράνομου ξεναγού. Το κράτος χάνει επίσης και από τα μη επιβληθέντα και ουδέποτε εισπραχθέντα πρόστιμα στους παράνομους ξεναγούς, παρά τις ρητές προβλέψεις του Ν. 5121/2024.

Οι παράνομοι ξεναγοί δραστηριοποιούνται συχνά εκτός αρχαιολογικών χώρων και ισχυρίζονται ότι δεν παραβαίνουν τον νόμο περί ξεναγών, εφόσον δεν βρίσκονται εντός αρχαιολογικού χώρου,

παραγνωρίζοντας δολίως και εντέχνως ότι ο νόμος είναι σαφής και δεν δίνει περιθώρια για ανάλογες παρερμηνείες. Το τελευταίο διάστημα παρουσιάζονται διαρκώς και εντός περικλειστων μνημείων ισχυριζόμενοι ότι συνοδεύουν συγγενείς ή φίλους ενώ συχνά επιδεικνύουν προκλητική και ανάρμοστη συμπεριφορά σε αστυνομικούς υπηρεσίας, αρχαιοφυλακες και επαγγελματίες ξεναγούς. Η δράση όλων των παράνομων ξεναγών είναι ωμή και ευθεία εξαπάτηση του επισκέπτη - τουρίστα, ο οποίος πιστεύει ότι περιστοιχίζεται από την επάρκεια της γνώσης ενός επαγγελματία, ενώ απέναντί του έχει έναν παράνομο, δήθεν "ξεναγό", που κανείς δε γνωρίζει την πραγματική του "ταυτότητα", αλλά και το "ποιόν", ο οποίος μάλιστα δεν έχει πτυχίο, άδεια και εν γένει την επάρκεια για παροχή ανάλογων υπηρεσιών ξενάγησης.

Αντιθέτως, ο επαγγελματίας ξεναγός είναι υποχρεωμένος να φέρει την ειδική ταυτότητα του ξεναγού σε εμφανές σημείο, γεγονός που καθιστά τον τουρίστα, τον καταναλωτή δηλαδή, ότι αυτό που έχει επιλέξει είναι νόμιμο και επαγγελματικά επαρκές.

Άραγε ποιος ελέγχει την ποιότητα και το περιεχόμενο των μεταφερόμενων στους επισκέπτες πληροφοριών, ποιος εγγυάται για την υπεύθυνη ενημέρωση τους και τη σωστή προβολή της χώρας, αλλά και της ιστορίας του τόπου μας;

Υπάρχει όμως και ένας άλλος παράγοντας ο οποίος θα έπρεπε να προβληματίζει πάρα πολύ τους ιθύνοντες του τουρισμού. Και αυτός είναι η ασφάλεια όλων αυτών των τουριστών που αφήνονται στα χέρια αυτών των απαίδευτων δήθεν "ξεναγών". Ο επαγγελματίας ξεναγός έχει εκπαιδευτεί να αντιμετωπίζει και όλες τις έκτακτες ανάγκες. Από τη διαχείριση απρόβλεπτων καταστάσεων, τις πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ανάγκης μέχρι το πώς να διασχίσει έναν δρόμο με 30-40 ή και περισσότερα άτομα, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν έφηβοι και μικρά παιδιά. Πώς να προειδοποιεί τους επισκέπτες για πιθανούς κινδύνους όπως λακκούβες, μηχανάκια, αυτοκίνητα, πορτοφολάδες. Έχει εκπαιδευτεί να αναγνωρίζει τους παρείσακτους σε ένα γκρουπ και να τους απομακρύνει.

Αντιθέτως, οι παράνομοι ξεναγοί δεν έχουν ιδέα από ασφάλεια, ούτε είναι υποψιασμένοι για το τι κακό μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή. Ουδείς μέχρι σήμερα ελέγχει το ποιόν όλων αυτών που, μέσα από ιστοσελίδες που έχουν φτιάξει, ψαρεύουν τους τουρίστες. Άραγε ποιος μπορεί να εγγυηθεί ότι δεν θα βρεθεί ανάμεσα τους ένας κοινός απατεώνας, ένας παρανοϊκός ή ένας τρομοκράτης;

Επισημαίνουμε ότι, είναι πάρα πολλές οι περιπτώσεις που άτομα χωρίς δίπλωμα και άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του ξεναγού, χωρίς δηλαδή τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, διαφημίζονται παράνομα ως "ξεναγοί" μέσω του διαδικτύου και υπόσχονται ότι παρέχουν σχετικές υπηρεσίες.

Σκοπεύει άραγε η πολιτεία να ασκήσει έλεγχο σε αυτήν την παράνομη δραστηριότητα που συντελείται μέσω των ιστοσελίδων; να προασπίσει την ποιότητα του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος, να θέσει τέλος σε αυτό το ανεξέλεγκτο όργιο παρανομίας, αθέμιτου ανταγωνισμού, παραπληροφόρησης και οικονομικής ασυδοσίας;

Σε κάποιες μάλιστα περιπτώσεις, οι προτεινόμενες από τους δήθεν "ξεναγούς" περιηγήσεις χαρακτηρίζονται από τους διαφημιστές ως "free tour", χωρίς δηλαδή οικονομικό αντίτιμο συμμετοχής, με στόχο την προσέλκυση περισσότερου κόσμου. Στην πράξη, οι περιηγήσεις αυτές συντελούνται εντός ιστορικών τόπων και μνημείων, παραβιάζοντας κατάφωρα τη σχετική νομοθεσία, λειτουργούν ανταγωνιστικά προς έναν ολόκληρο κλάδο που βιοπορίζεται από το επάγγελμα του ξεναγού ενώ παράλληλα αποζημιώνονται αδρά με τη μορφή του σχεδόν υποχρεωτικού "φιλοδωρήματος".

Είναι οδυνηρό όλοι εμείς οι επαγγελματίες ξεναγοί να υπηρετούμε με συνέπεια όλα αυτά τα χρόνια έναν κλάδο του οποίου τα επαγγελματικά και οικονομικά δικαιώματα έχουν παραβιαστεί σφόδρα και οδηγείται ουσιαστικά στο περιθώριο από όλους όσους είναι ταγμένοι να τον διασφαλίσουν, δηλαδή το ίδιο το κράτος.

Κάθε χρόνο, πτυχιούχοι ελληνικών ΑΕΙ εκπαιδεύονται στο πλαίσιο ειδικών σεμιναρίων προκειμένου να αδειοδοτηθούν ώστε να ασκήσουν το επάγγελμα του ξεναγού. Έρχονται ωστόσο κι εκείνοι αντιμέτωποι με το φάσμα της ανεργίας, του αθέμιτου ανταγωνισμού, της απουσίας ουσιαστικής μέριμνας για τη διασφάλιση των εργασιακών τους δικαιωμάτων.

Οι περισσότεροι διπλωματούχοι ξεναγοί είμαστε κάτοχοι και άλλων πτυχίων, επενδύουμε χρόνο και χρήμα στη συνεχή ενημέρωση, επιμόρφωση και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Συνεργαζόμαστε για το σκοπό αυτό με επιστημονικούς φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα ενώ επιδιώκουμε τη γόνιμη και ενεργή συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου μας μέσω της συνεργασίας με την τοπική αυτοδιοίκηση και τις αντίστοιχες υπηρεσίες.

Επιδιώκουμε μέσα από τις αφηγήσεις και την αλληλεπίδραση με τους επισκέπτες να εμφανίζουμε μια όμορφη και ολοκληρωμένη εικόνα για τον τόπο μας, θέλουμε ο επισκέπτης να επιστρέψει, να επικοινωνήσει την εμπειρία που έζησε ο ίδιος σε άλλους, να δημιουργηθεί μια συνεχής ροή ανθρώπων που θα αγαπήσουν τη χώρα έχοντας οι ίδιοι υπάρξει αποδέκτες ποιοτικών, αναβαθμισμένων και σύγχρονων υπηρεσιών ξενάγησης, τις οποίες άλλωστε εκπαιδευόμαστε να προσφέρουμε. Άραγε όλοι οι παράνομοι θιασώτες της καλοκαιρινής “αρπαχτής” ακολουθούν την ίδια στρατηγική;

Τα έσοδα από την εργασία ενός επαγγελματία ξεναγού συμβάλλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας, μέσω των φόρων, των εισφορών στον ασφαλιστικό φορέα, των εξόδων διαβίωσης του ίδιου και της οικογένειάς του.

Ποιος όμως έχει, αλήθεια, υπολογίσει τη ζημία για τα κρατικά ταμεία από την παράνομη δραστηριότητα που συντελείται εις βάρος των φορολογουμένων επαγγελματιών;

Στη χώρα μας, μια χώρα που αντιλαμβάνεται τον τουρισμό ως νευραλγικό παράγοντα της οικονομίας αναγνωρίζοντας παράλληλα την αναγκαιότητα της ποιοτικής του αναβάθμισης, δεν έχει δυστυχώς εδραιωθεί το πασιφανές : ότι η εμπειρία του επισκέπτη συνιστά προτεραιότητα και ο ξεναγός εκέγγυο και μέσο για την αναβάθμιση της.

Ο νομοθέτης είναι σαφής: ξενάγηση χωρίς δίπλωμα ξεναγού, κατά συνέπεια χωρίς την αντίστοιχη άδεια, θεωρείται παράνομη ενέργεια και τιμωρείται με πρόστιμο. Θα πρέπει λοιπόν να επανεξεταστούν οι τρόποι και οι διαδικασίες ώστε η πρόβλεψη του νομοθέτη να εφαρμοστεί στην πράξη.

Είμαστε βέβαιοι ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς επιθυμούν την πάταξη των πρακτικών ανομίας και ασυδοσίας που αφενός ταλανίζουν τον κλάδο μας φέρνοντας τους επαγγελματίες σε δεινή θέση, αφετέρου, στρέφονται ενάντια στην υγιή επιχειρηματικότητα δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού.

Επειδή, τα όσα αναφέρονται - σχετικά με τη δράση παράνομων ξεναγών - στην παρούσα εξώδικη διαμαρτυρία μας παραβιάζουν σφόδρα το Νόμο και ιδίως και άκρως ενδεικτικά :

α. Το άρθρο 34 Ν. 5121/2024 το οποίο προβλέπει ότι το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος του ξεναγού έχουν : α) Κάτοχοι διπλώματος Σχολής Ξεναγών του Υπουργείου Τουρισμού β) Έλληνες και υπήκοοι άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), οι οποίοι έχουν αποκτήσει επαγγελματικά δικαιώματα ξεναγού σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και έχουν προβεί σε αναγνώριση των επαγγελματικών τους προσόντων από το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής

Νομοθεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού γ)
Απόφοιτοι των ταχύρρυθμων προγραμμάτων κατάρτισης ξεναγών.

β. Το άρθρο 35 Ν. 5121/2024 το οποίο προβλέπει ρητά ότι
: το επάγγελμα του ξεναγού ασκείται ελεύθερα μετά την πάροδο δέκα (10) ημερών από την υποβολή από τους ενδιαφερομένους στο Υπουργείο Τουρισμού αίτησης για αναγγελία έναρξης άσκησης επαγγέλματος ξεναγού, που συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού εξετάζει εντός δέκα (10) ημερών τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, προκειμένου να διαπιστώσει τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού. Εάν διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων, χορηγείται στον ξεναγό, βεβαίωση για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού και εγγραφής του στο οικείο μητρώο που τηρείται στο Υπουργείο Τουρισμού, η οποία συνοδεύεται από δελτίο ταυτότητας. Ο ξεναγός κατά την άσκηση του επαγγέλματός του φέρει το δελτίο ταυτότητας ξεναγού προκειμένου να επιδεικνύεται σε κάθε διενεργούμενο έλεγχο. Εάν δεν προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, η αρμόδια υπηρεσία δύναται να ζητήσει εγγράφως και πρόσθετα δικαιολογητικά. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άσκησή του, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού ενημερώνει εγγράφως με τεκμηριωμένη απάντηση τον ενδιαφερόμενο ότι δεν δύναται να ασκήσει το επάγγελμα του ξεναγού. Η έγγραφη ενημέρωση γίνεται πριν από την πάροδο δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αναγγελίας άσκησης του επαγγέλματος. Εάν παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, θεωρείται ότι συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού και χορηγούνται τόσο η βεβαίωση συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων, όσο και το δελτίο ταυτότητας ξεναγού.

γ Το άρθρο 40 Ν. 5121/2024 το οποίο προβλέπει ρητά ότι στο έργο των ξεναγών εποπτεία ασκεί το Υπουργείο Τουρισμού. Η εποπτεία συνίσταται στη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης του παρόντος νόμου. Σε όποιον ασκεί το

επάγγελμα του ξεναγού, χωρίς να πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για την άσκησή του, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής εντός έτους, επιβάλλεται πρόστιμο δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, ενώ σε κάθε επόμενη υποτροπή επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Σε τουριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες στο πλαίσιο άσκησης των δραστηριοτήτων τους συνεργάζονται με πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες ξεναγού, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού, επιβάλλεται πρόστιμο δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής εντός του έτους, επιβάλλεται πρόστιμο τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ, ενώ σε κάθε επόμενη υποτροπή ανακαλείται η Βεβαίωση Συνδρομής Νόμιμων Προϋποθέσεων (Β.Σ.Ν.Π.) λειτουργίας της τουριστικής επιχείρησης μέχρι έξι (6) μήνες. Σε όποιο πρόσωπο διαφημίζει σε ιστοσελίδες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, έντυπο υλικό, ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο την παροχή υπηρεσιών ξενάγησης, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού και χωρίς να αναγράφει τον αριθμό μητρώου του, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής εντός έτους, επιβάλλεται πρόστιμο δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, ενώ σε κάθε επόμενη υποτροπή επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Για παραβάσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 43 του Ν. 5121/2024, που διαπιστώνονται από όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος ή από εντεταλμένους υπαλλήλους - ελεγκτές των κατά τόπο αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, επιβάλλεται η ποινή της επίπληξης και σε περίπτωση υποτροπής πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. Σε περίπτωση νέας υποτροπής εντός έτους επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ, ενώ για κάθε επόμενη υποτροπή εντός έτους αφαιρείται το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματος του ξεναγού για διάστημα έως τριών (3) μηνών. Η ποινή της επίπληξης, καθώς και τα πρόστιμα επιβάλλονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου με απόφαση του Προϊσταμένου της κατά τόπο αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται στην αρμόδια κατά την κείμενη

νομοθεσία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία και εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Επειδή, τα όσα αναφέρονται παραπάνω (ρητές προβλέψεις των διατάξεων του Ν. 5121/2024), παρά το γεγονός ότι αποτελούν νόμιμες διατάξεις, παραμένουν μέχρι και σήμερα ανεφάρμοστα και "κενό γράμμα".

Επειδή, εξαιτίας της αντιποίησης του επαγγέλματος του ξεναγού από άτομα χωρίς δίπλωμα, πτυχία και λοιπά τυπικά & ουσιαστικά προσόντα, παραβιάζεται το αναφαίρετο και συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμά μας στην εργασία, καθώς ασκούμε τη νόμιμη εργασία μας μαζί με άτομα που χωρίς να πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, προσφέρουν υπηρεσίες ξεναγού παράνομα και καταχρηστικά.

ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΕΣ

ΑΙΤΟΥΜΑΣΤΕ

Να ληφθούν από όλους τους αρμόδιους φορείς, ήτοι **το Υπουργείο Τουρισμού, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, τις Αστυνομικές Διευθύνσεις Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνης και Χανίων, καθώς και τις αντίστοιχες υπηρεσίες** της Τουριστικής Αστυνομίας, την Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού, όλα τα απαραίτητα μέτρα, με σκοπό την άμεση και πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 5121/2024 ώστε, αφενός, να διασφαλιστεί επαρκώς το επάγγελμα του διπλωματούχου ξεναγού, αφετέρου δε να προστατευτούν επιτέλους θεσμικά όχι μόνο τα δικαιώματα των εκπροσώπων του κλάδου, αλλά και των επισκεπτών του τόπου από μια παράνομη δράση που εδώ και χρόνια υποβαθμίζει και προσβάλλει την ποιότητα των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών.

Να τεθεί άμεσα σε διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς η επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου προστασίας του επαγγέλματος του ξεναγού, αλλά και ο επαναπροσδιορισμός των αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκομένων υπηρεσιών με στόχο την απλοποίηση της υπάρχουσας χρονοβόρας και άκρως γραφειοκρατικής διαδικασίας προκειμένου για την αποτελεσματική πιστοποίηση των παραβάσεων, την επιβολή και είσπραξη των προβλεπόμενων κατά περίπτωση προστίμων.

Αρμόδιος Δικαστικός Επιμελητής να επιδώσει νόμιμα σ' αυτούς που απευθύνεται για να λάβουν γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες.

Ηράκλειο, 15.7.2026

Ο πληρεξούσιος Δικηγόρος
